การจัดการเชิงรุกเพื่อรับมือ
กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย

ภูมิอากาศภาคสนาม: เพื่อการปรับตัวและวางแผนการเพาะปลูก
ลดผลความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรอบแนวคิดและแนวทางการแก้ปัญหา

- ผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสภาวะอากาศและสภาพภูมิอากาศ
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อฤดูมรสุม ได้แก่ ช่วงเริ่มต้นฤดู ระยะฝนทิ้งช่วงยาวนาน ความผันแปรของฤดูกาล ตลอดจนความรุนแรงของภัยแล้ง ส่งผลกระทบต่อปริมาณฝนและแหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกและต้นทุนในการผลิต
- ข้อมูลภูมิอากาศสามารถใช้ในวางแผนเพาะปลูก เพื่อเตรียมการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการปรับปฏิทินเพาะปลูกให้เหมาะสม
- แบบจำลองพืชช่วยให้สามารถหาเงื่อนไขที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก และนำผลที่ได้มาวางแผนและปรับปฏิทินเพาะปลูกให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ได้

Subtropical High

ผลกระทบของ ITCZ และความกดอากาศสูง ส่งผลต่อจำนวนและระยะฝนทิ้งช่วงเดือนมิ.ย. ก.ค. 2564

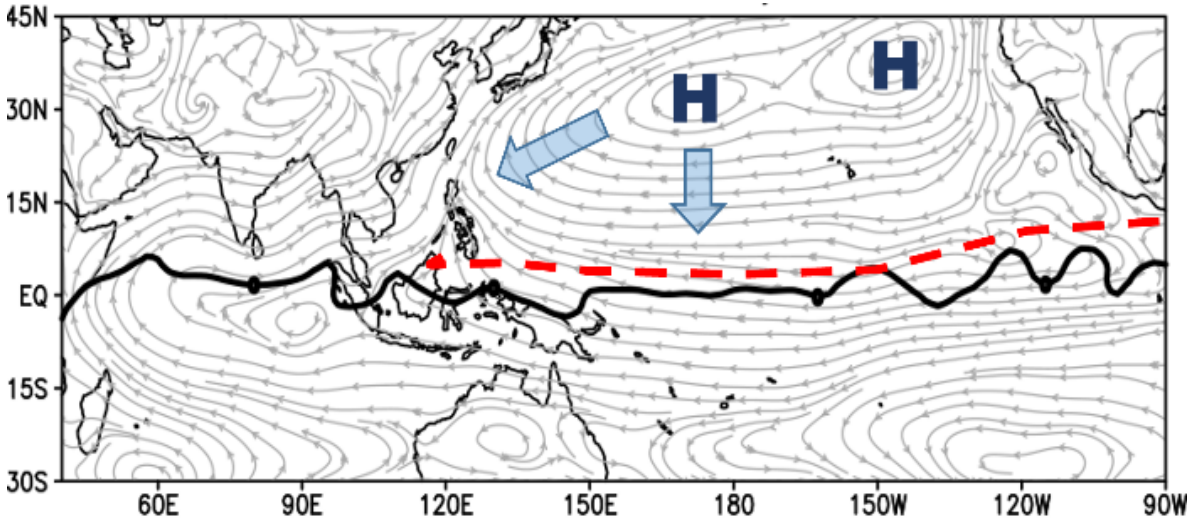

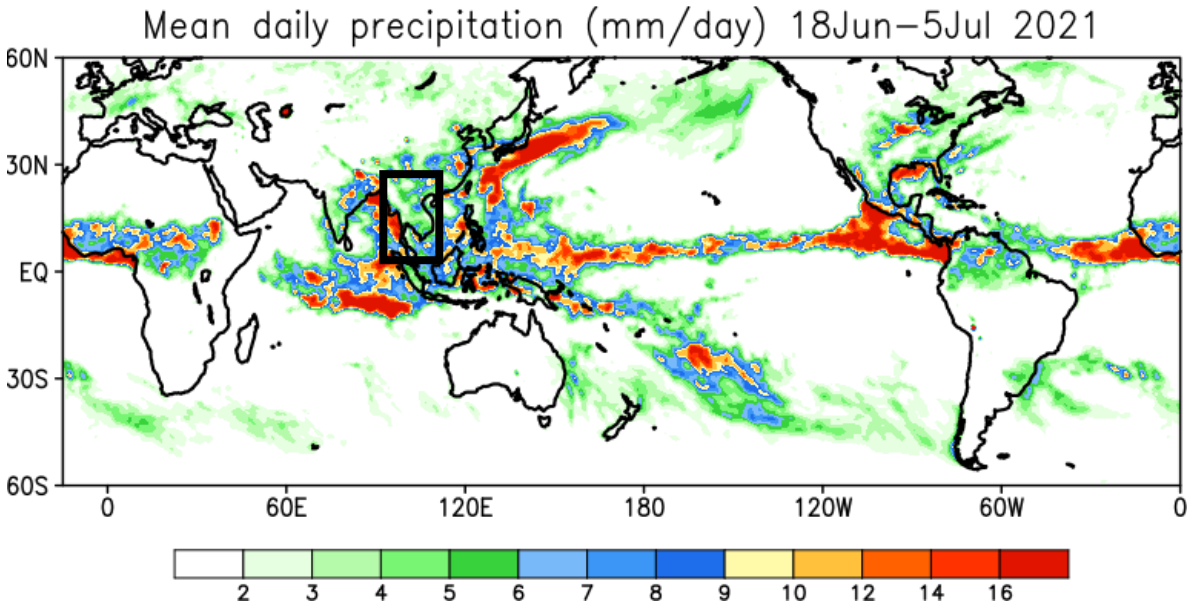

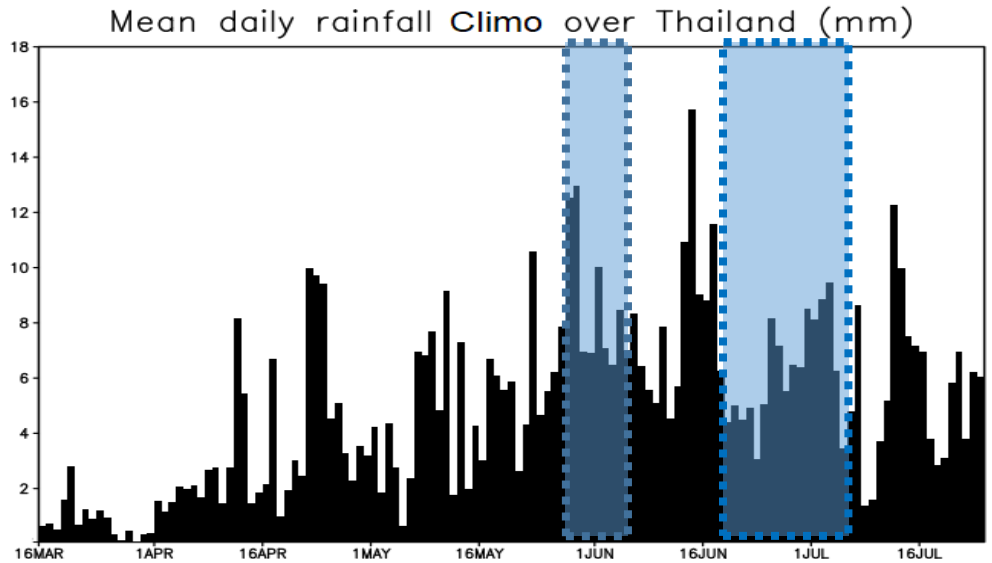

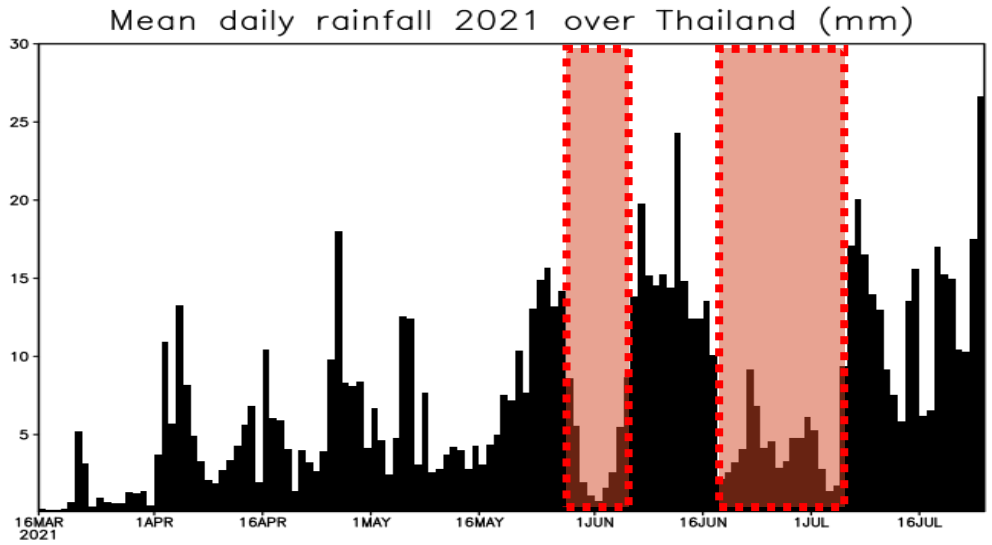

แผนการดำเนินงานและการเตรียมฐานข้อมูล

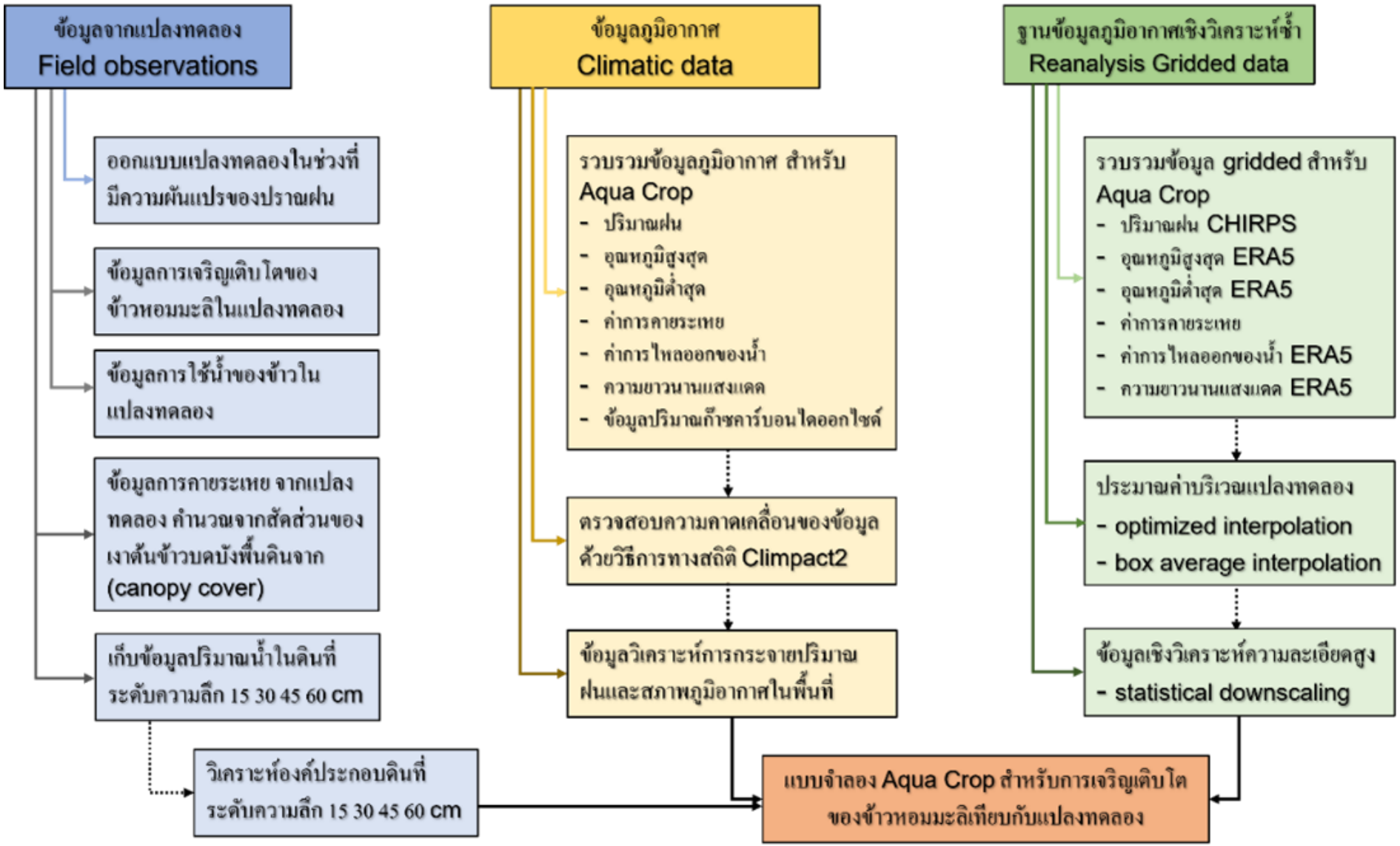

ภูมิอากาศภาคสนาม: ส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรแบบแม่นยำ

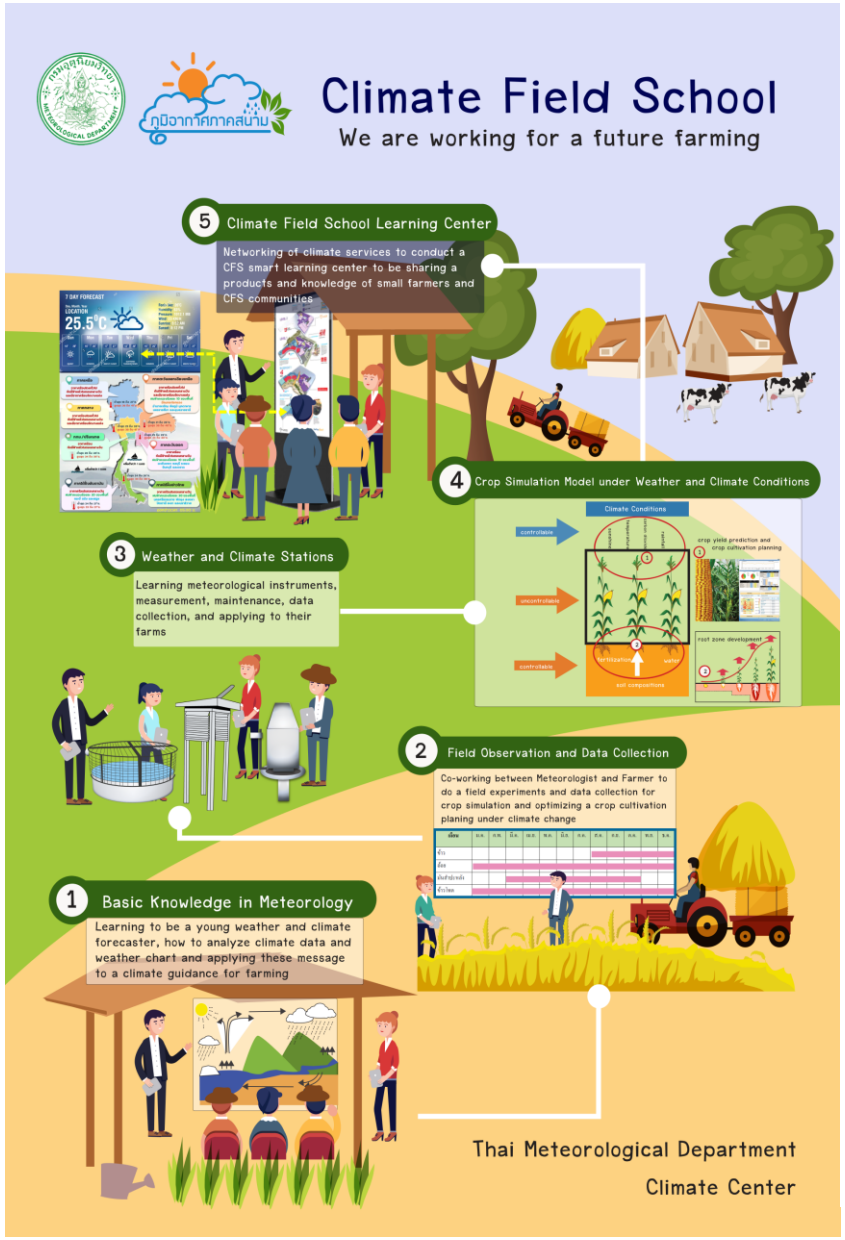

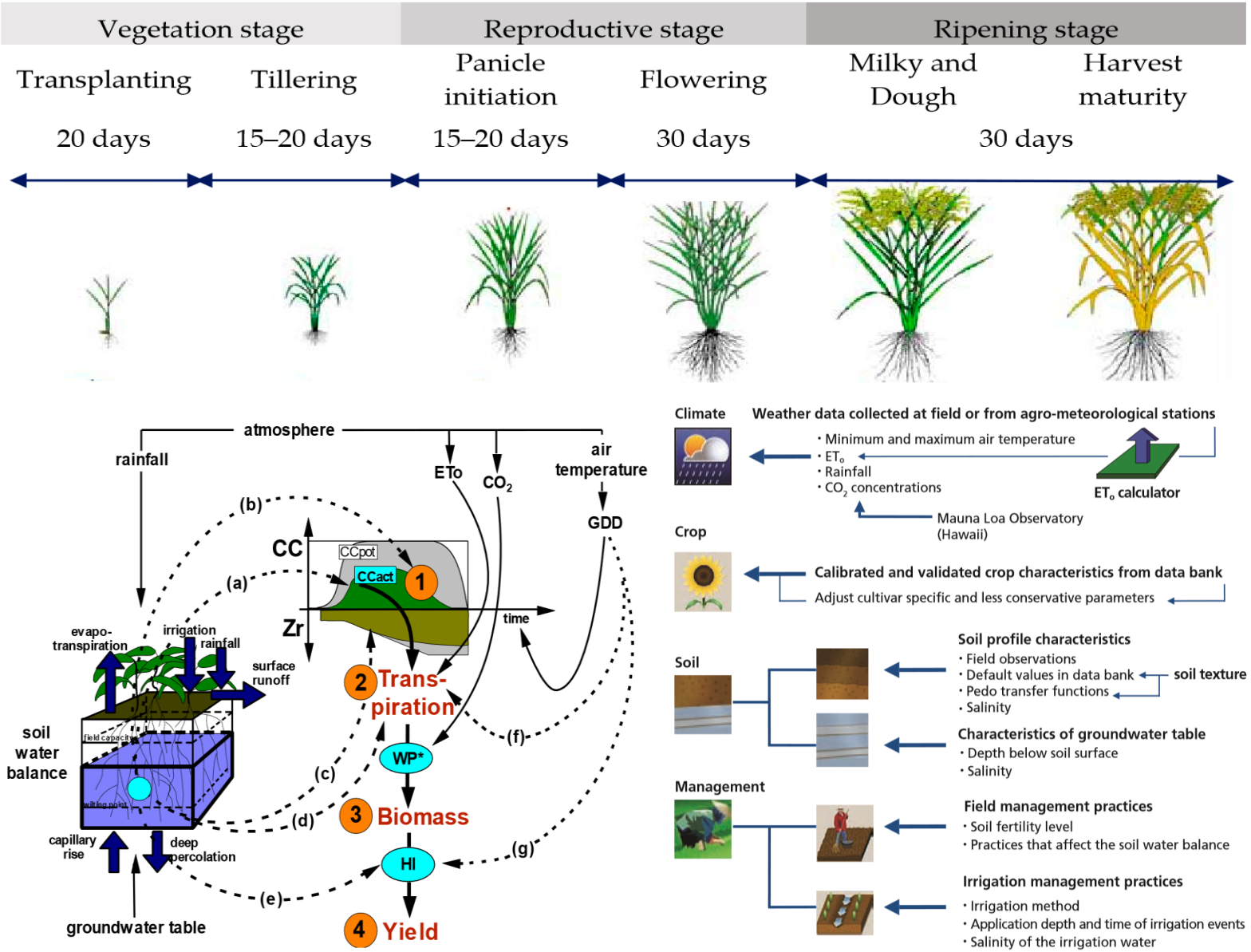

ภูมิอากาศภาคสนาม: กรอบการทำงาน (Climate Action)

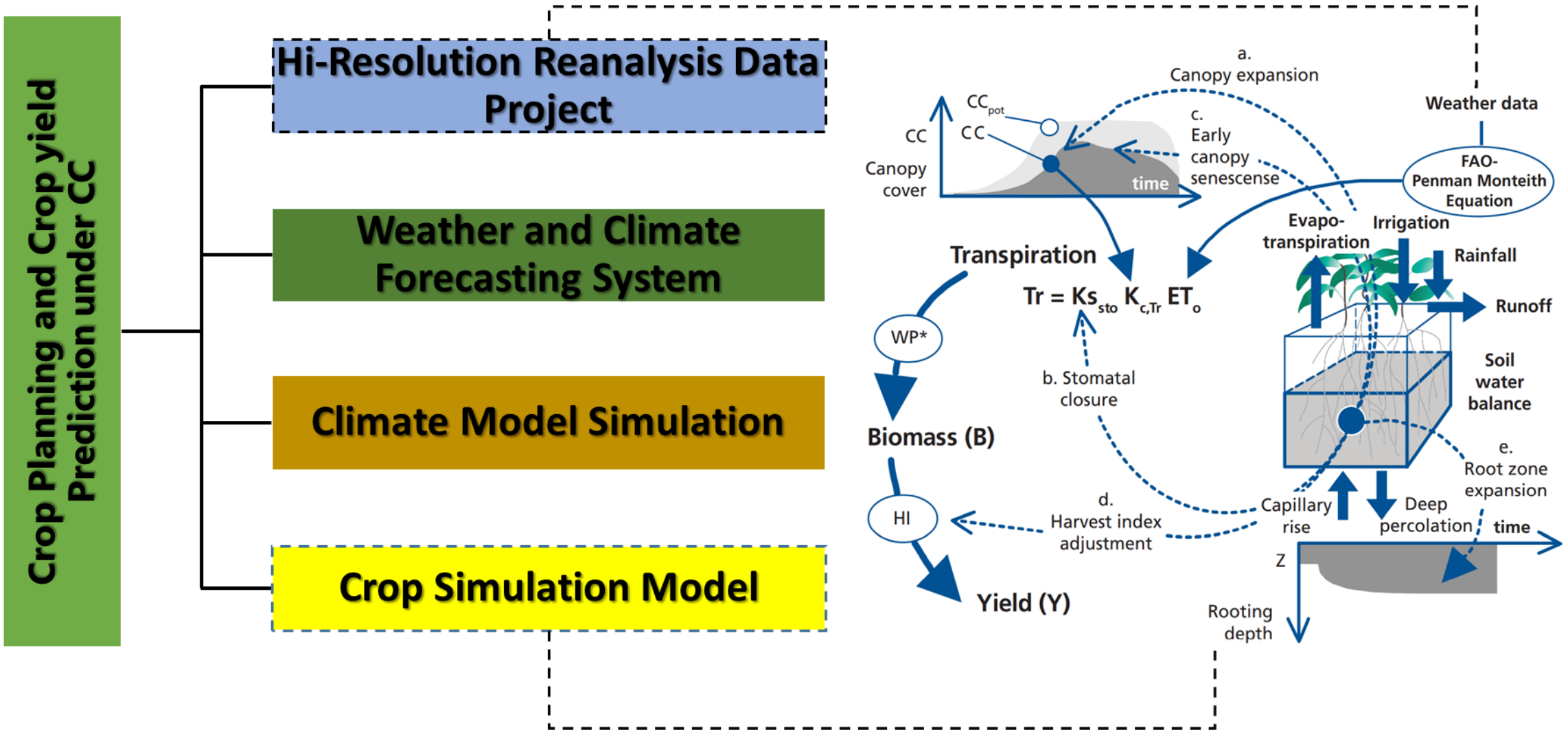

Reanalysis Data

- Precipitation
- Temp-Max
- Temp-Min
- Relative Humidity

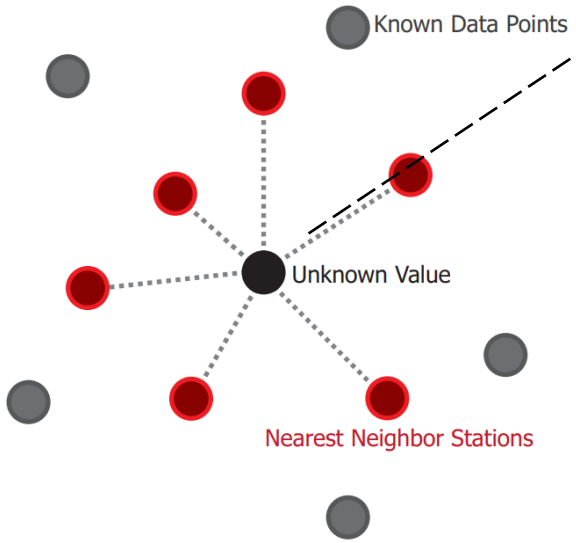

Optimized Interpolation

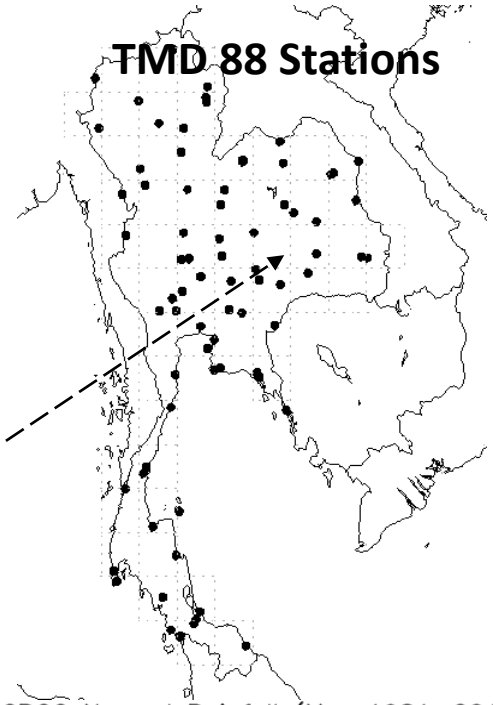

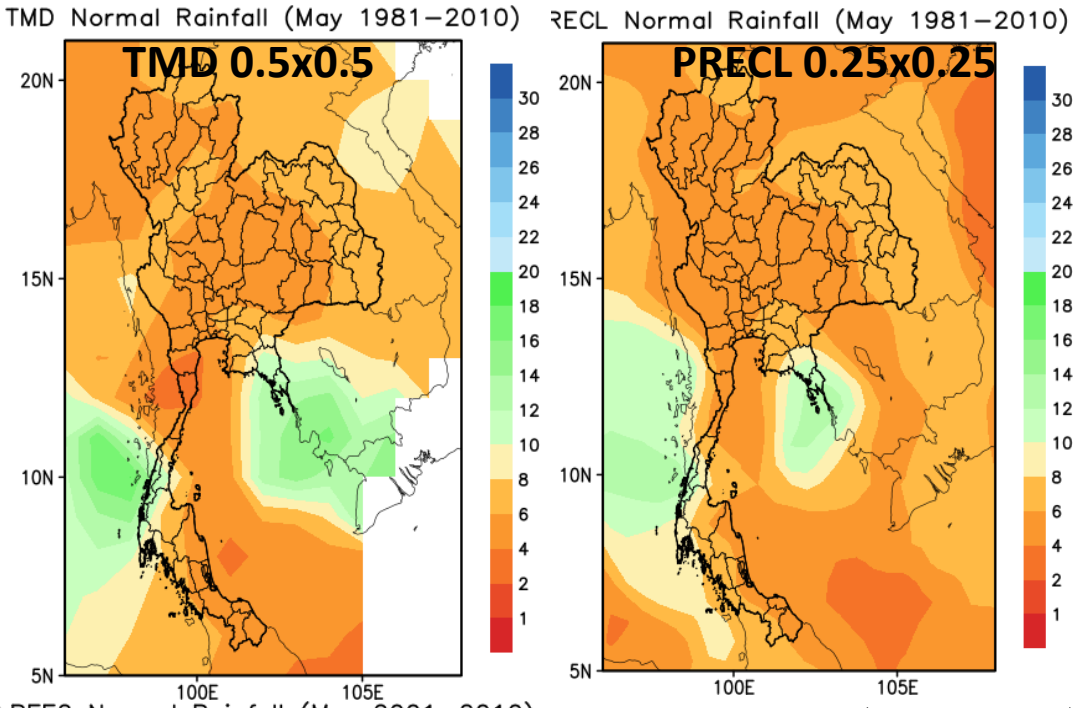

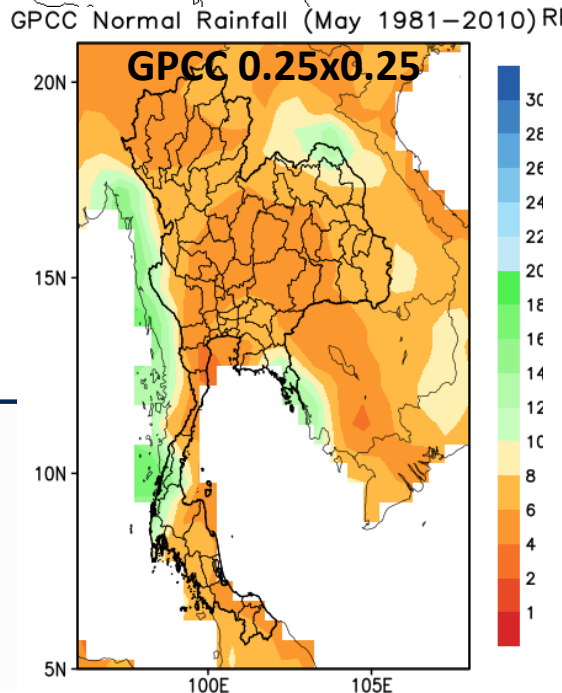

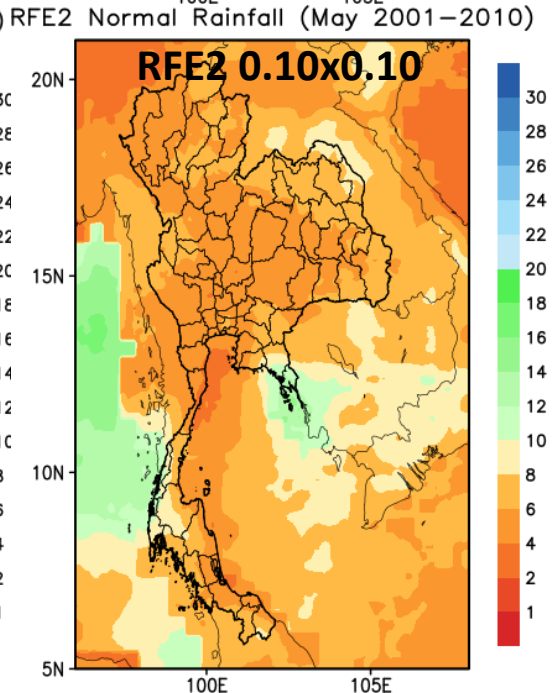

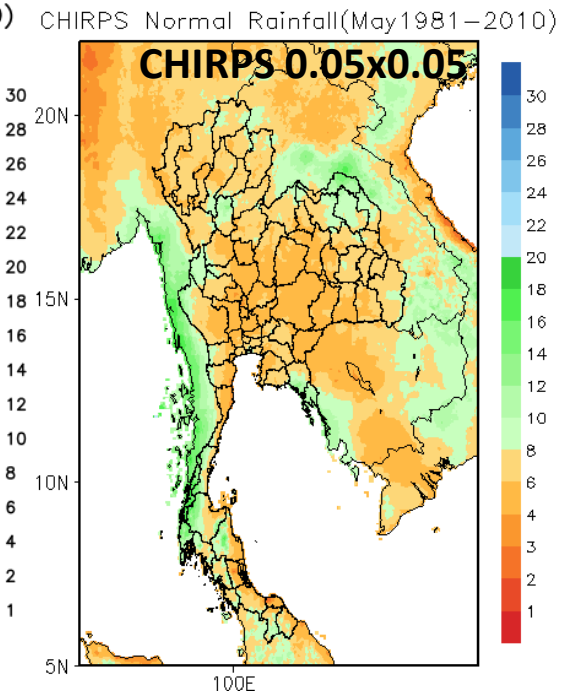

Springer Link

Original Paper | Published: 27 January 2022

Spatial interpolation methods for estimating monthly rainfall distribution in Thailand

N. Chutsagulprom, K. Chaisee, B. Wongsaijai, P. Inkeaw & C. Oonariya

Theoretical and Applied Climatology **148**, 317–328 (2022) | Cite this article

169 Accesses | Metrics

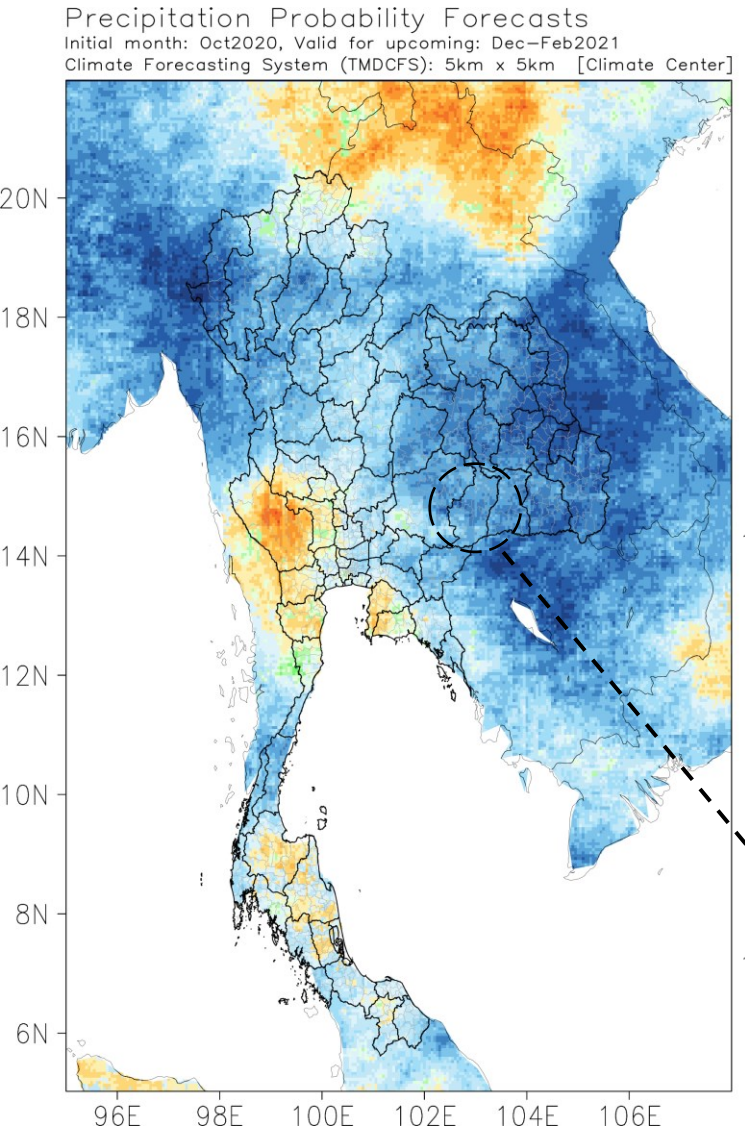

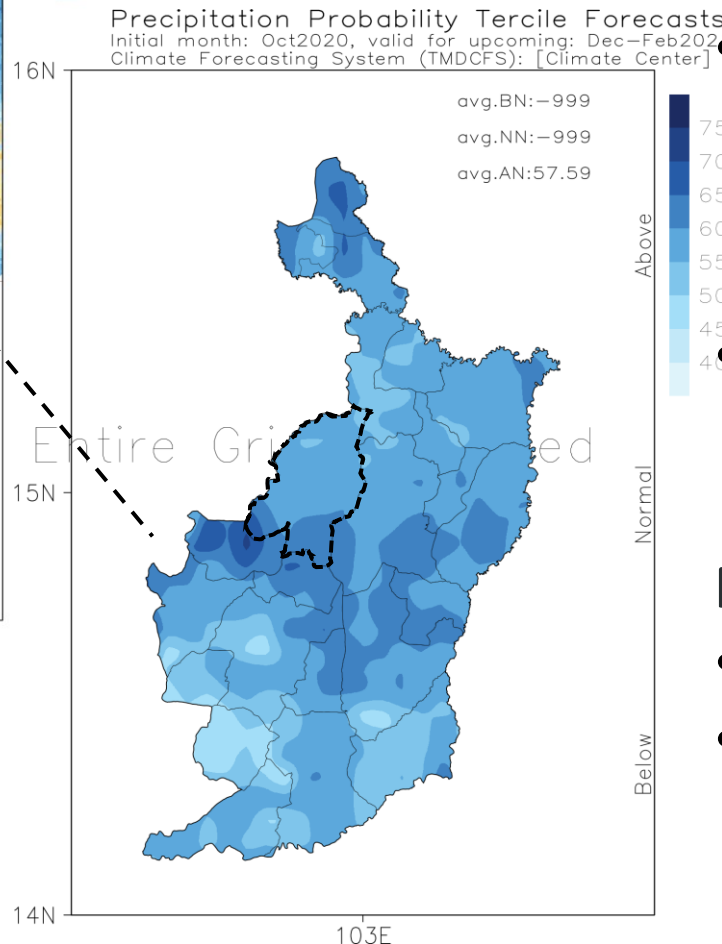

TMDCFS Model Preference

TMD Climate Forecasting System

- Variables: Precipitation, Air Temp.
- Monthly updates once a month
- 10km resolution
  - 10km Thailand run is available
  - 5km area-based is in research phase
- Monthly available up to six months (Weekly forecast is in research phase)

Potential issues:

- Production skill is low in some areas
- Data access may not be easy

ภูมิอากาศภาคสนาม: พัฒนาฐานข้อมูลภูมิอากาศความละเอียดสูง

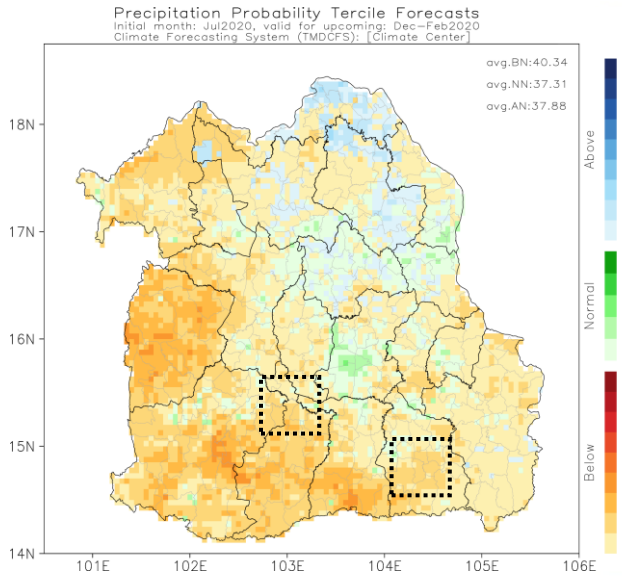

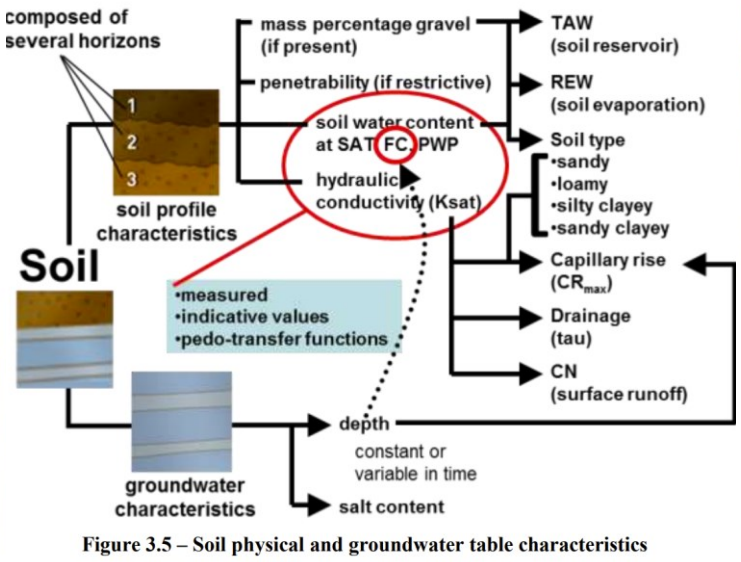

Figure 3.5 – Soil physical and groundwater table characteristics

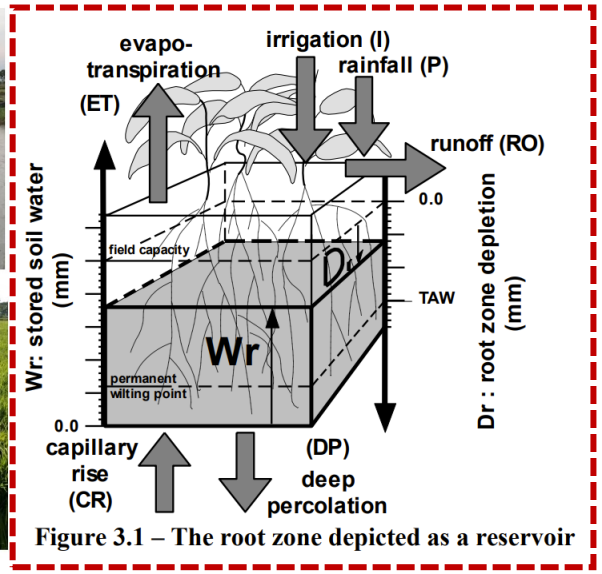

Figure 3.1 – The root zone depicted as a reservoir

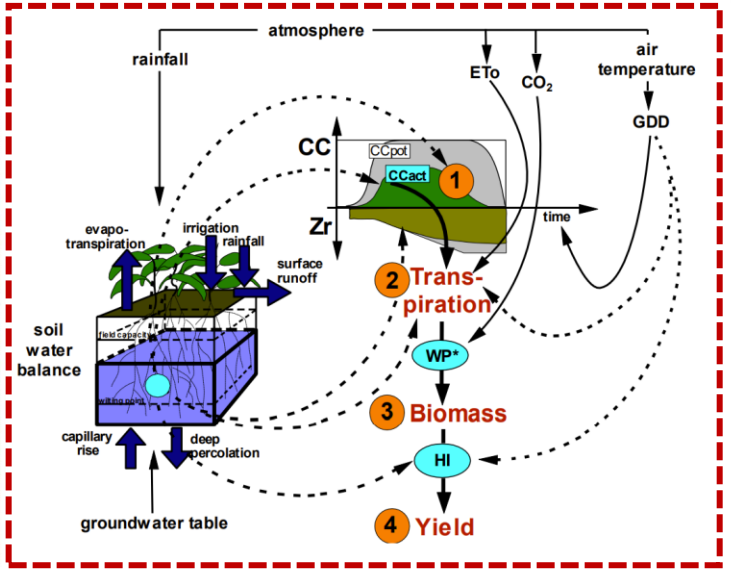

Field Observation at Sri Saket Province: Jasmin Rice

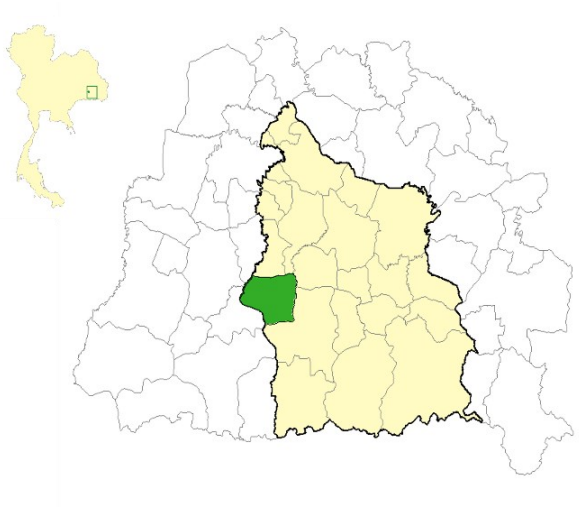

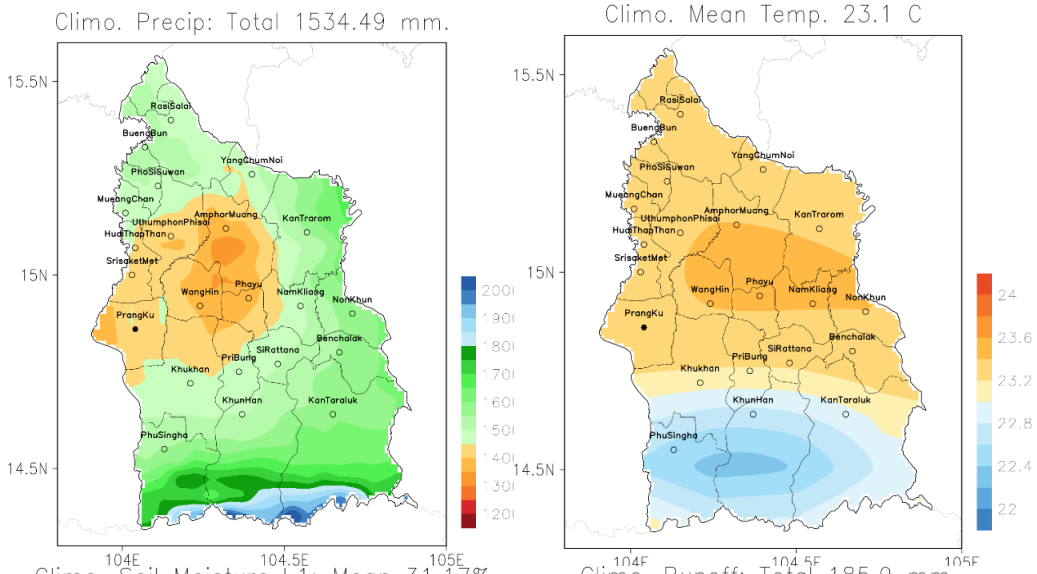

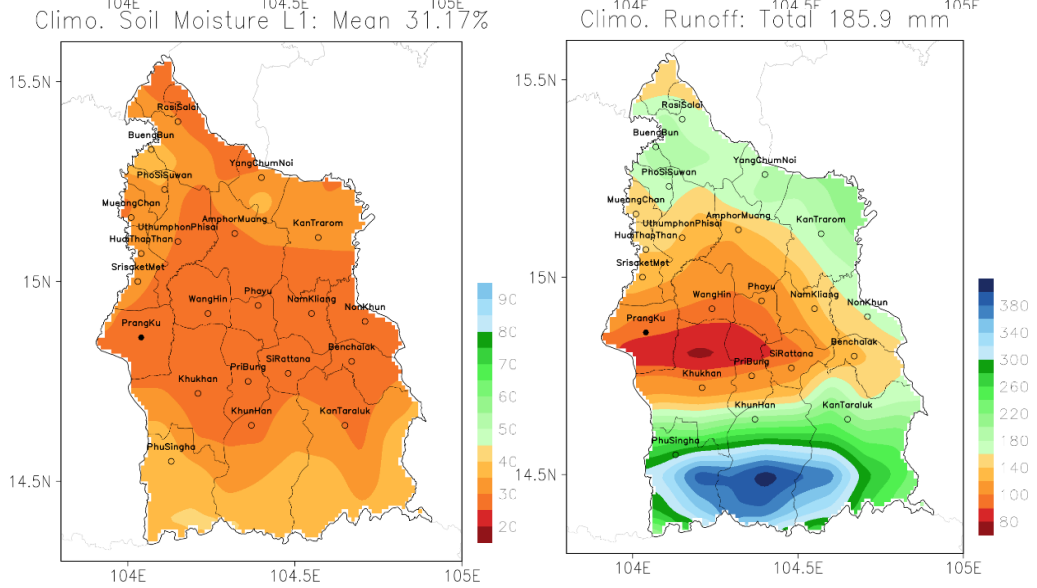

Field Observation at Buriram Province: Jasmin Rice

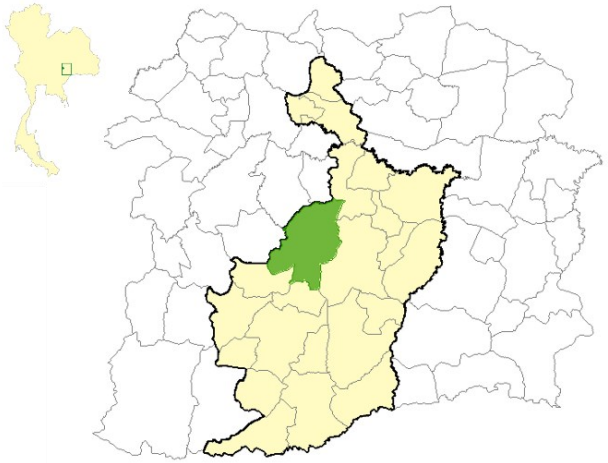

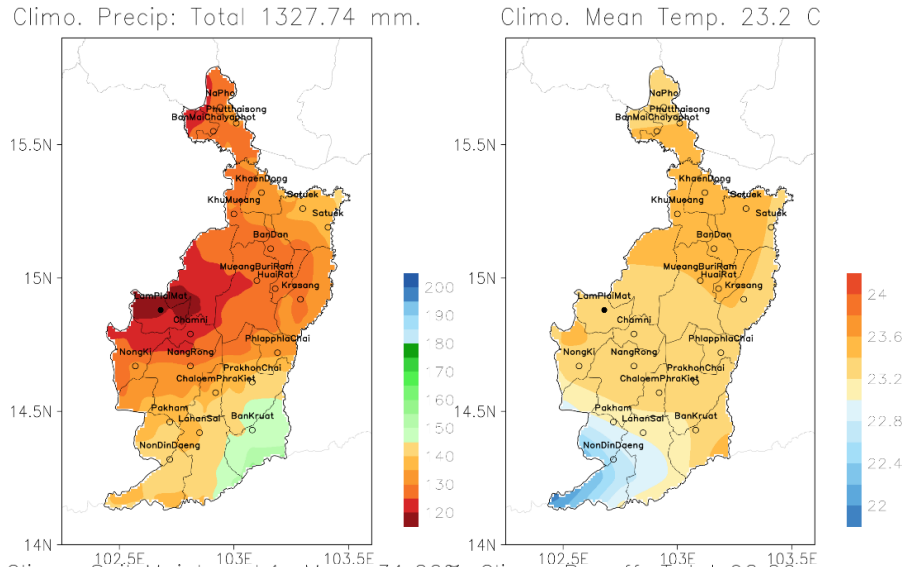

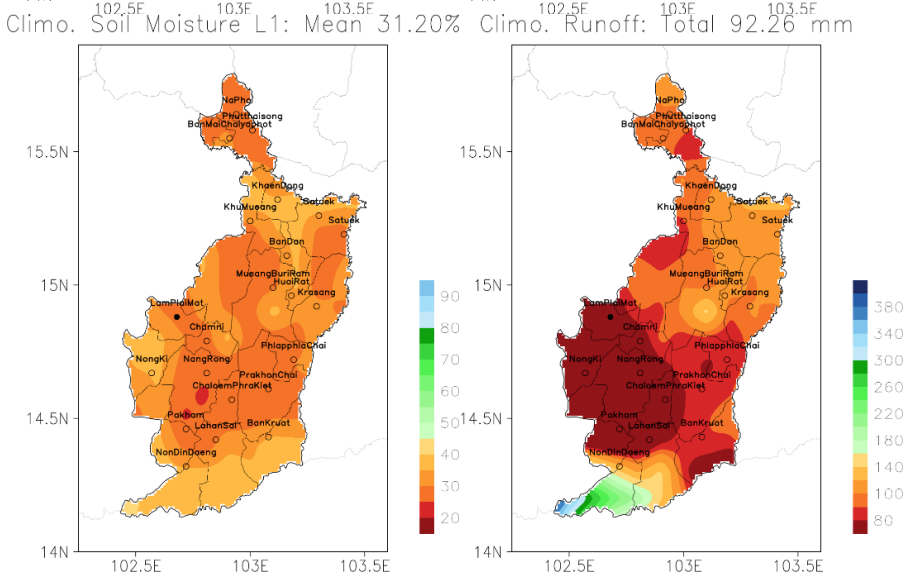

Soil characteristic and profiles

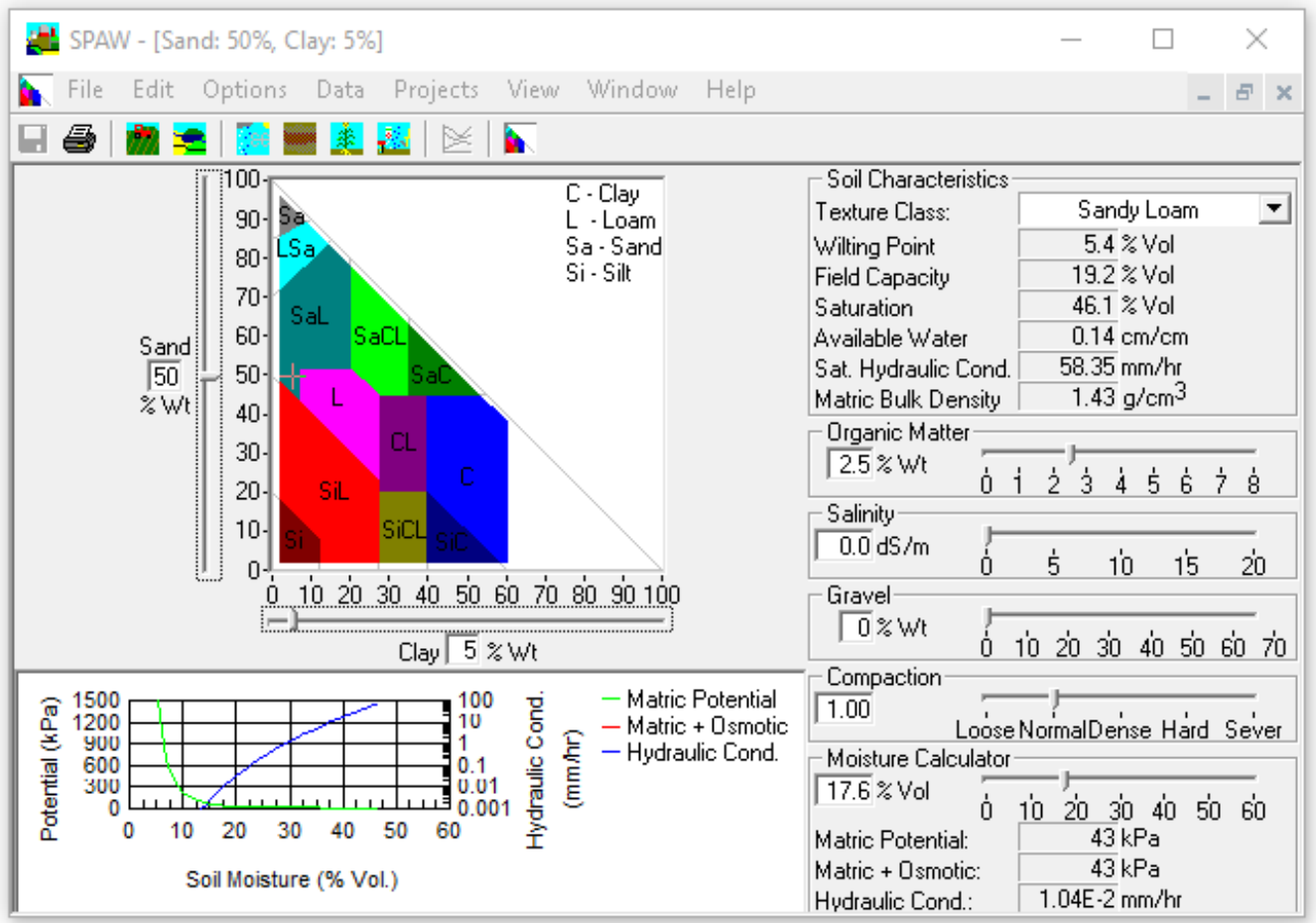

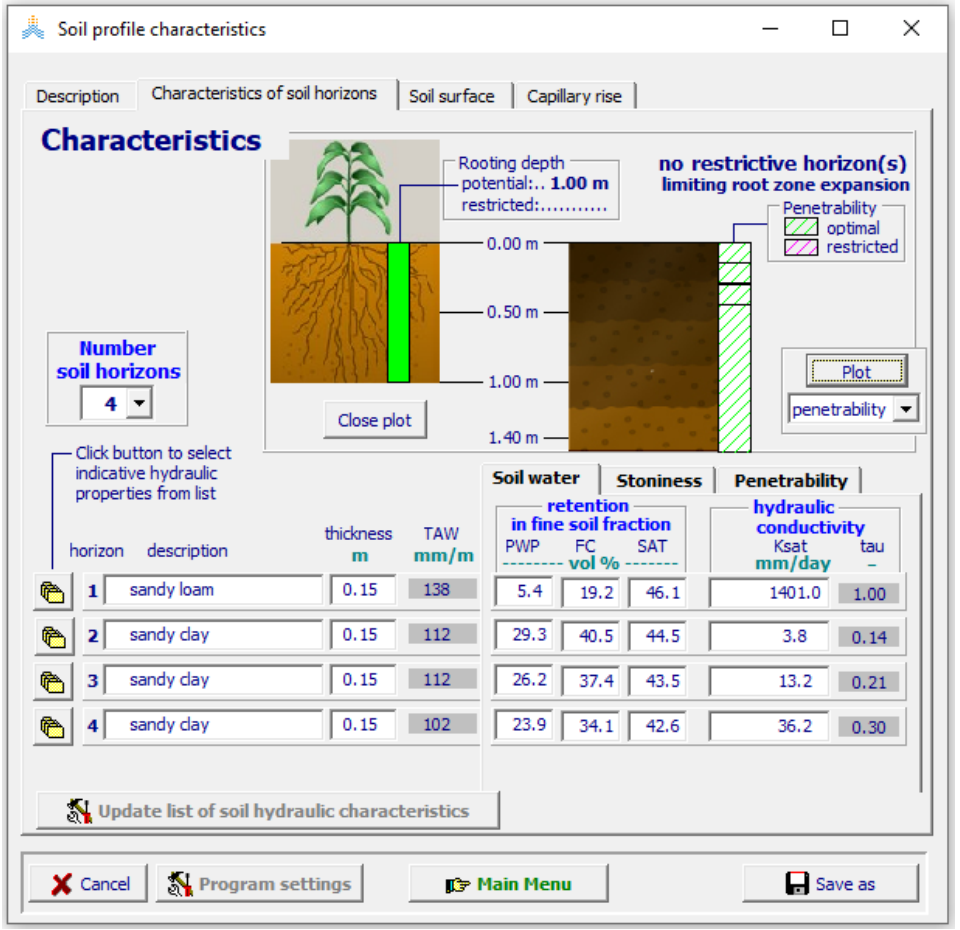

ผลผลิตจาก 4 แปลงทดลองย่อย

ตารางที่ 4.1 ช่วงการเจริญเติบโตของข้าวหอมมะลิพันธุ์ กข15 และขาวดอกมะลิ 105

กล้า	ระยะเริ่มแรก		ระยะสืบพันธุ์		ระยะสุก	
กล้า	การย้ายปลูก	แตกกอ	ออกช่อดอก	ออกรวง	สร้างน้ำนม	เม็ดมีน้ำหนัก

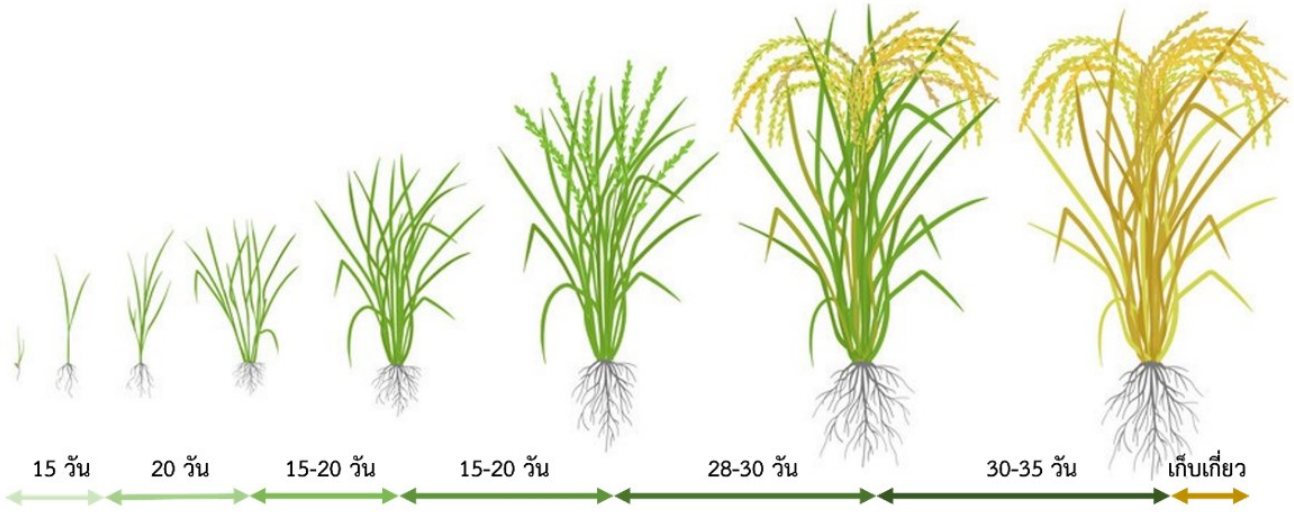

รูปที่ 4.1 ระยะเวลาการเจริญเติบโตของข้าวหอมมะลิ กข.15 และขาวดอกมะลิ 105 ในแปลงทดลอง

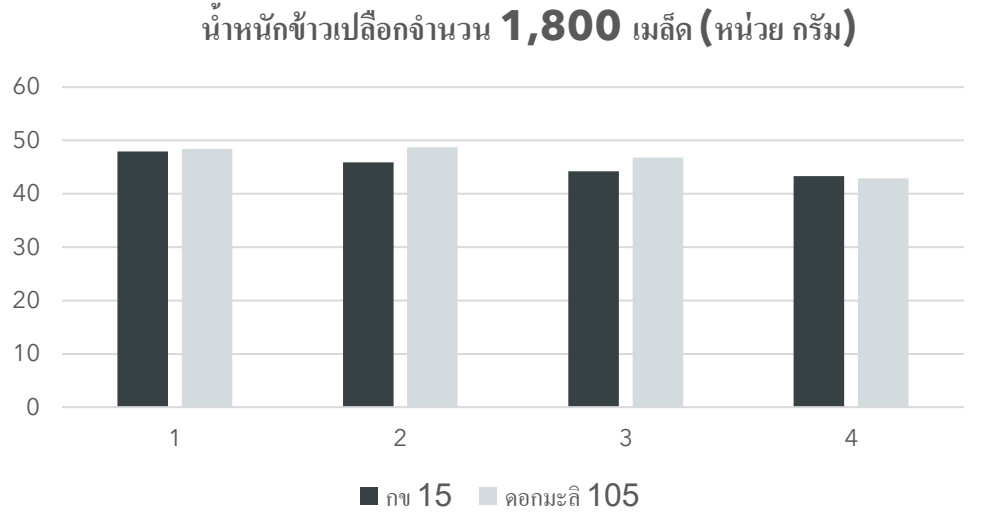

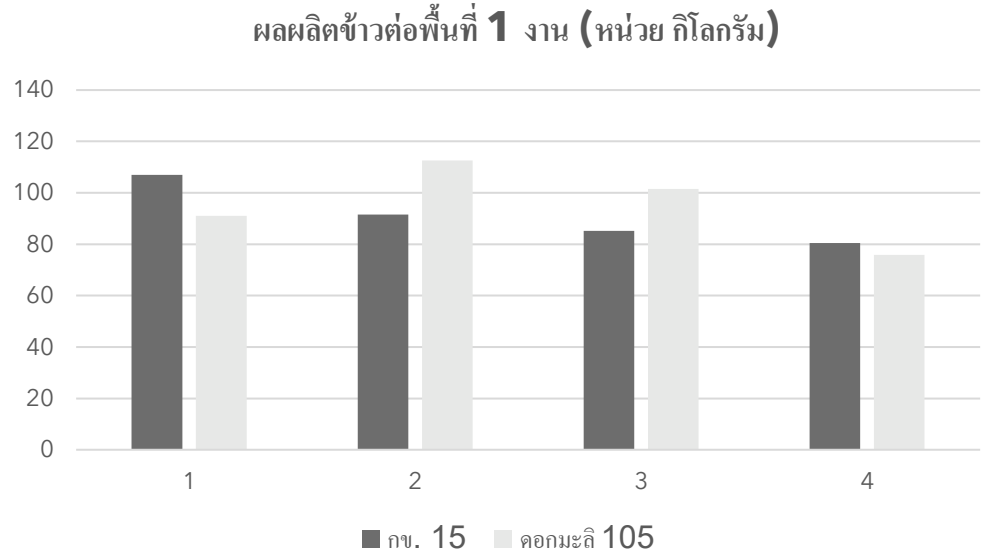

แบบจำลองการเจริญเติบโตของพืช และฐานข้อมูล

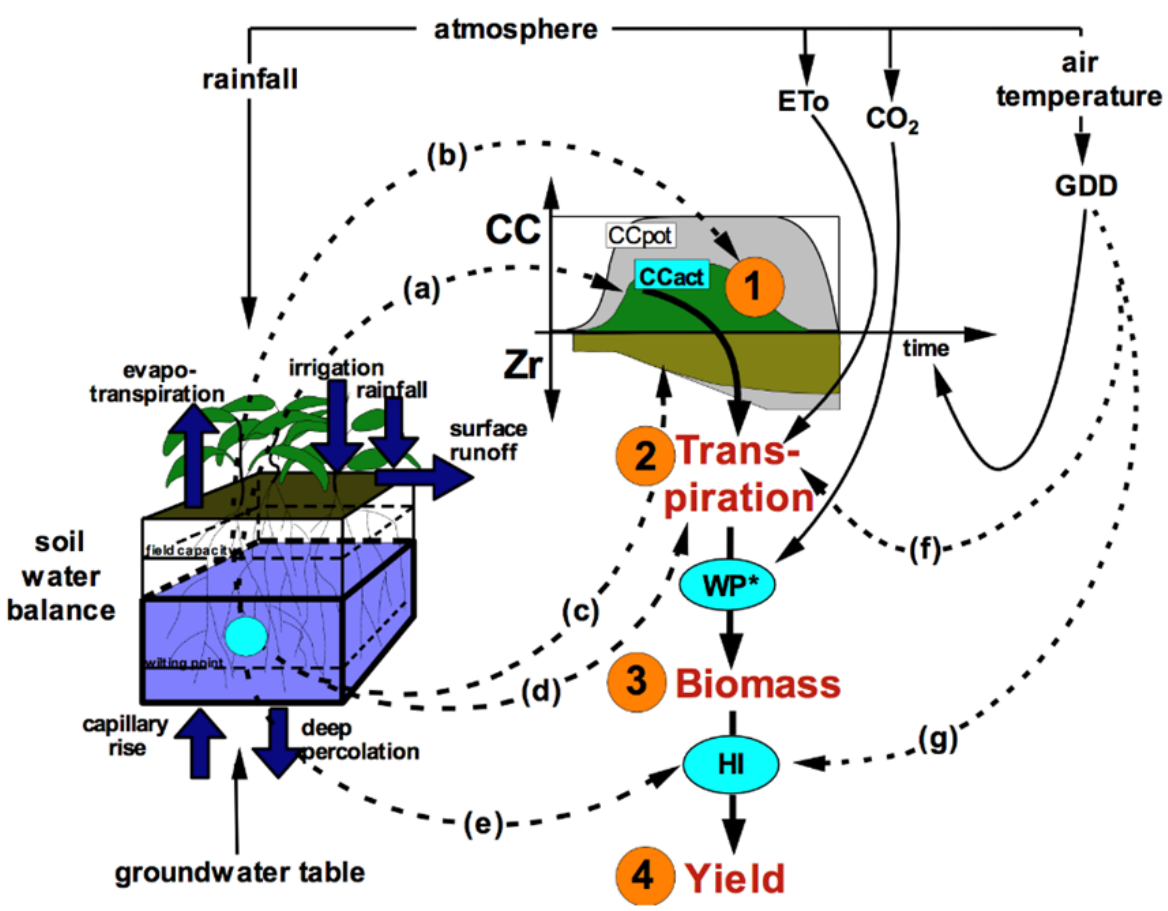

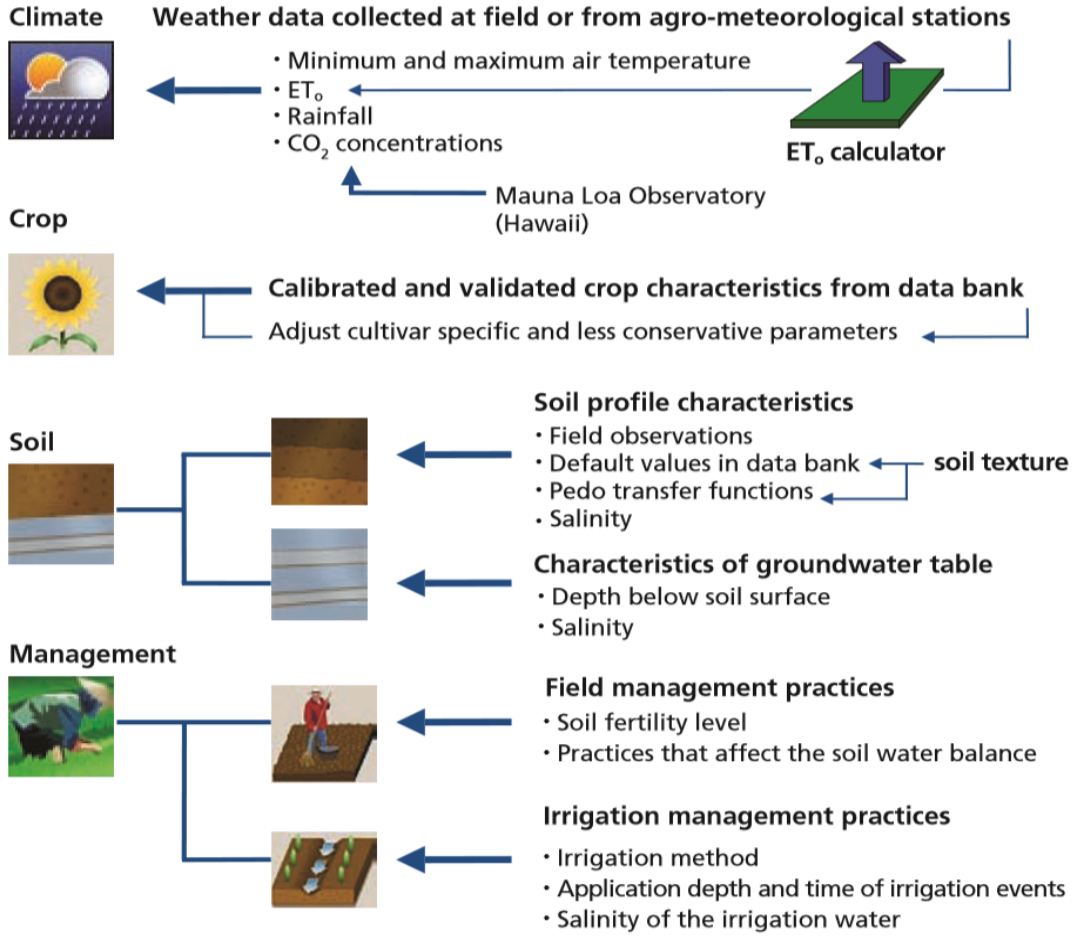

FAO Crop simulation model: reanalysis climatic data

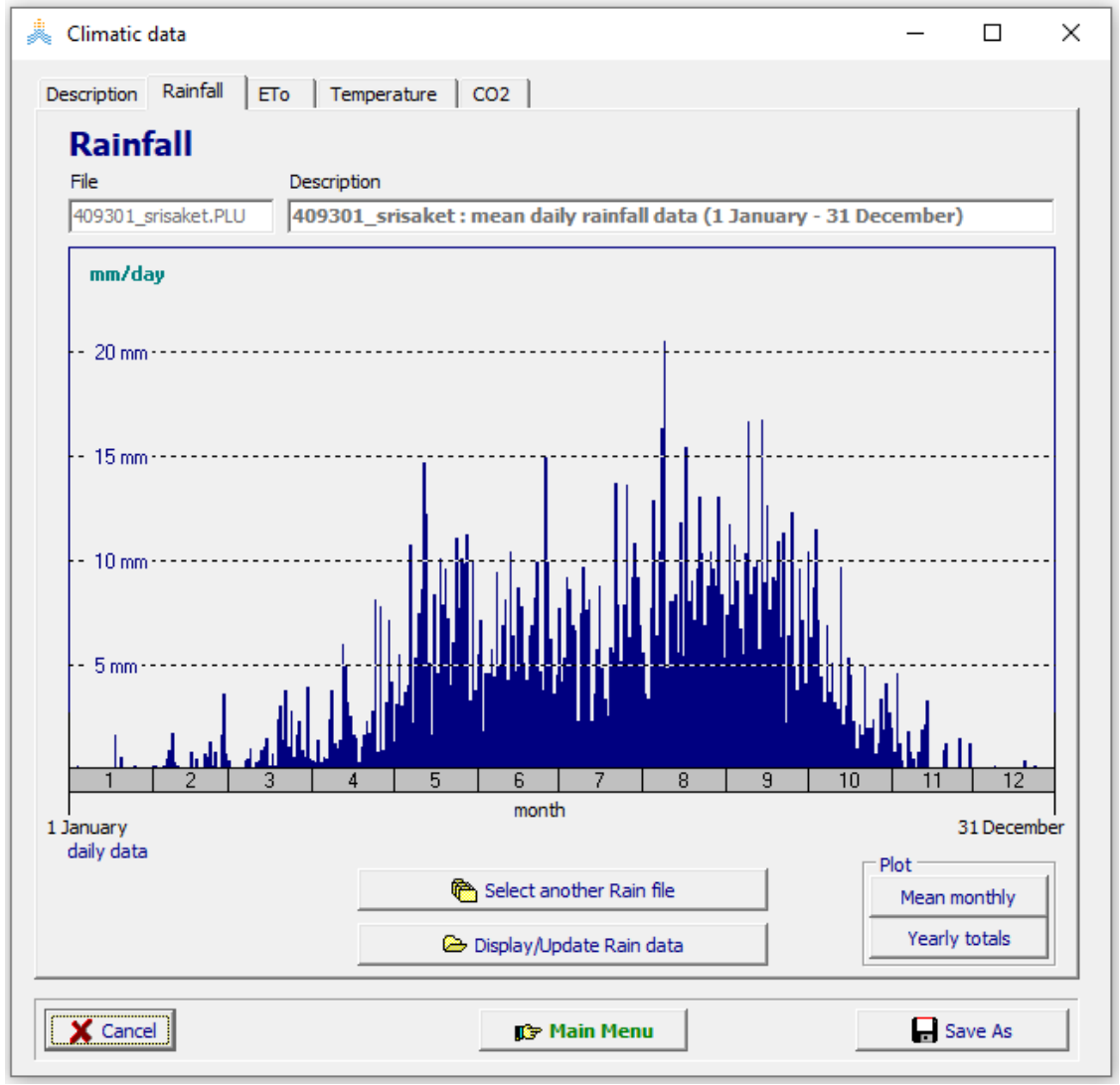

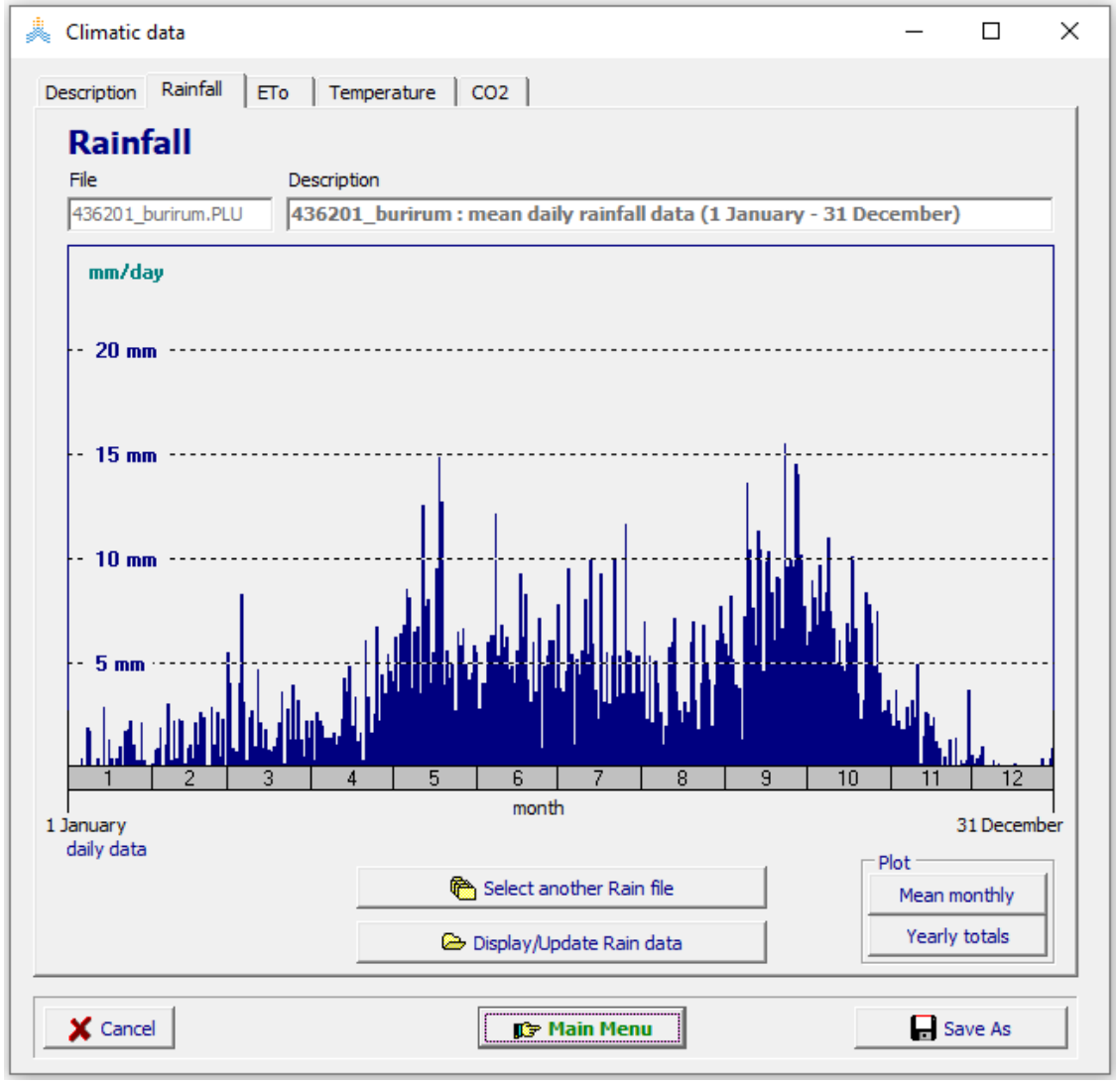

FAO Crop simulation model output: field experiments

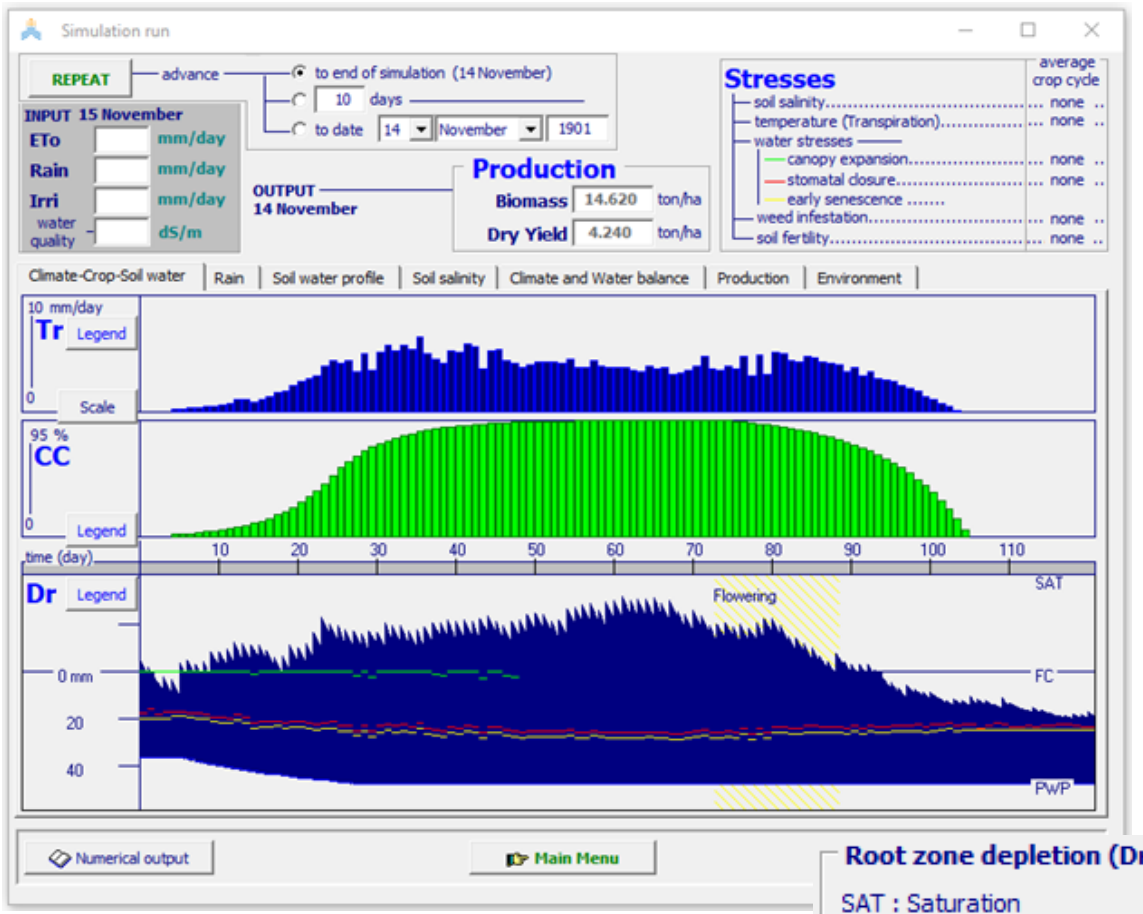

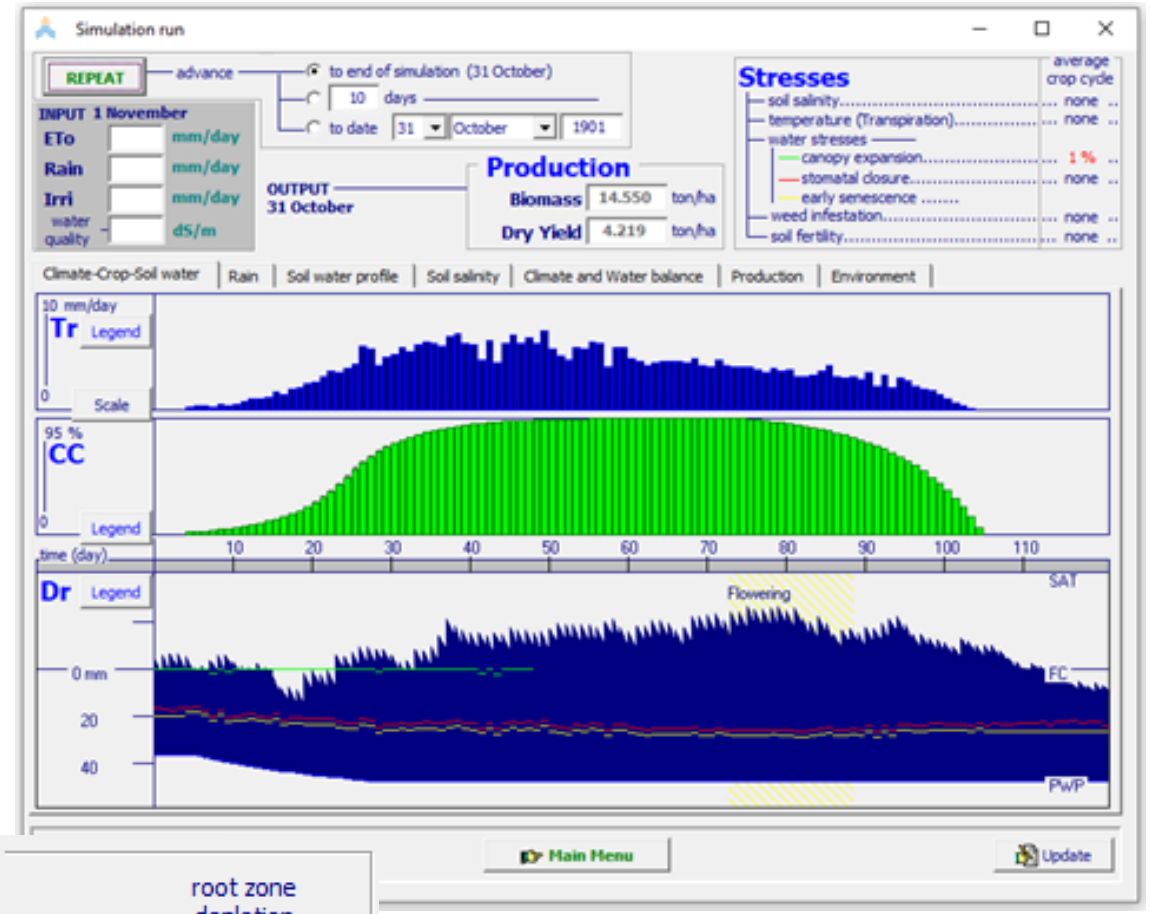

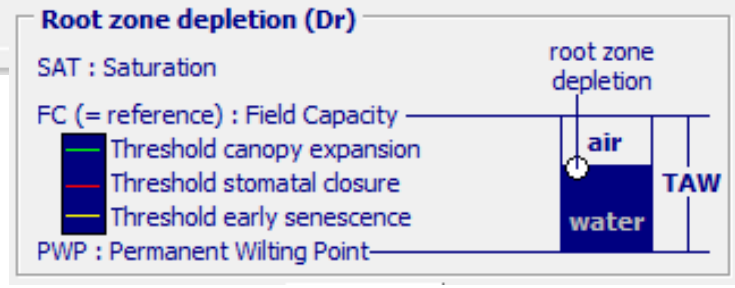

แปลงที่ 1

แปลงที่ 2

FAO Crop simulation model output: field experiments

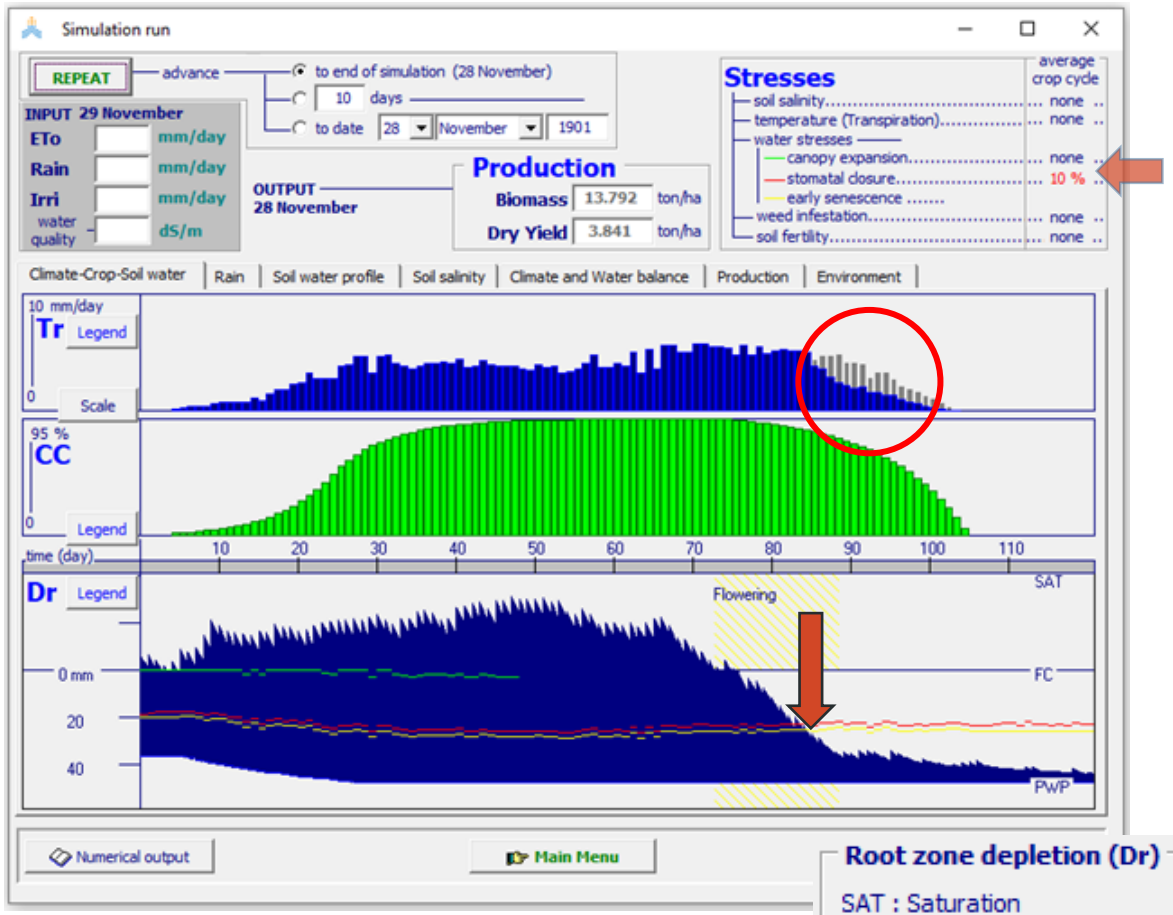

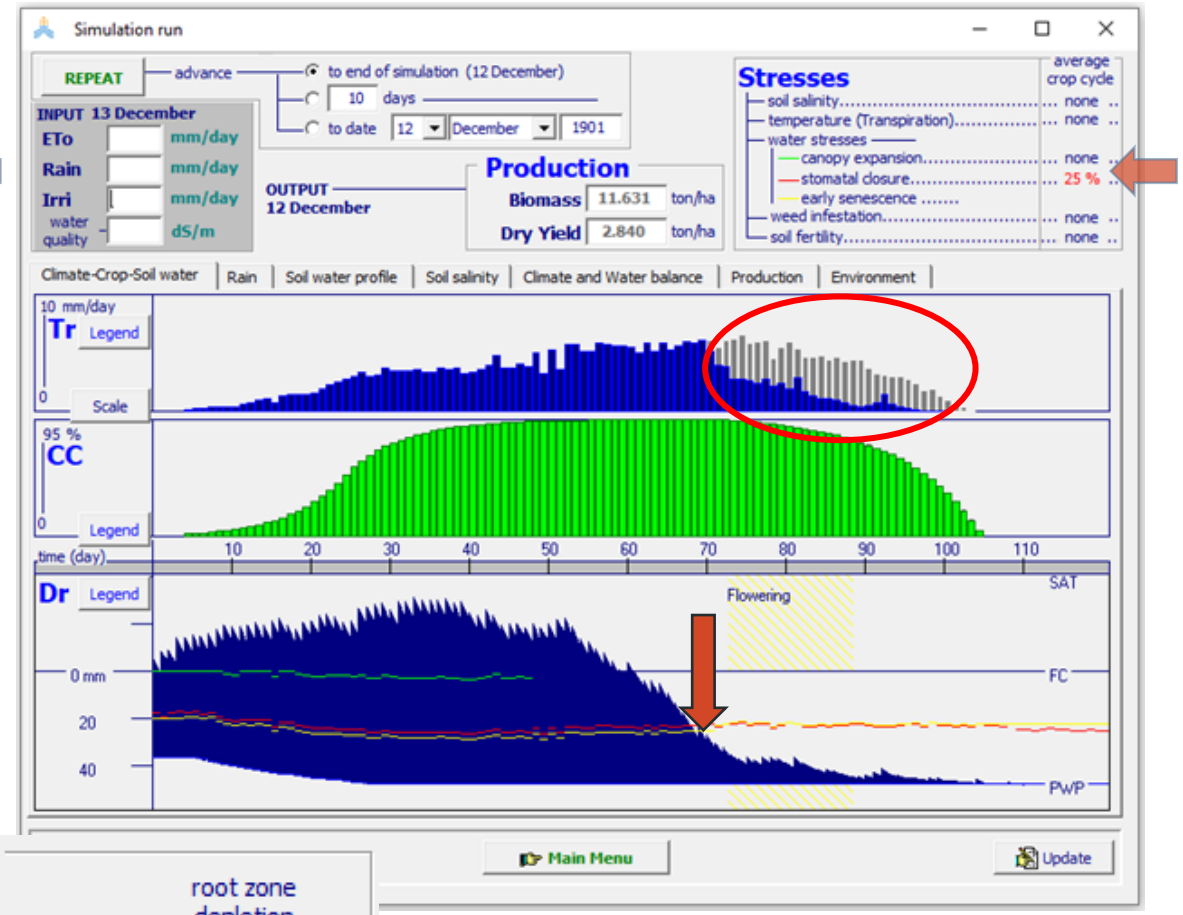

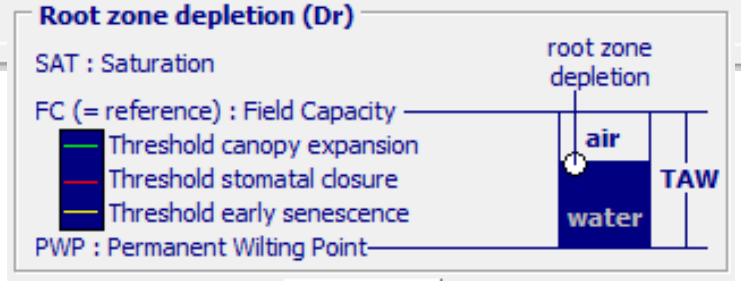

แปลงที่ 3

แปลงที่ 4

เปรียบเทียบผลผลิตต่อแปลงย่อยกับแบบจำลอง

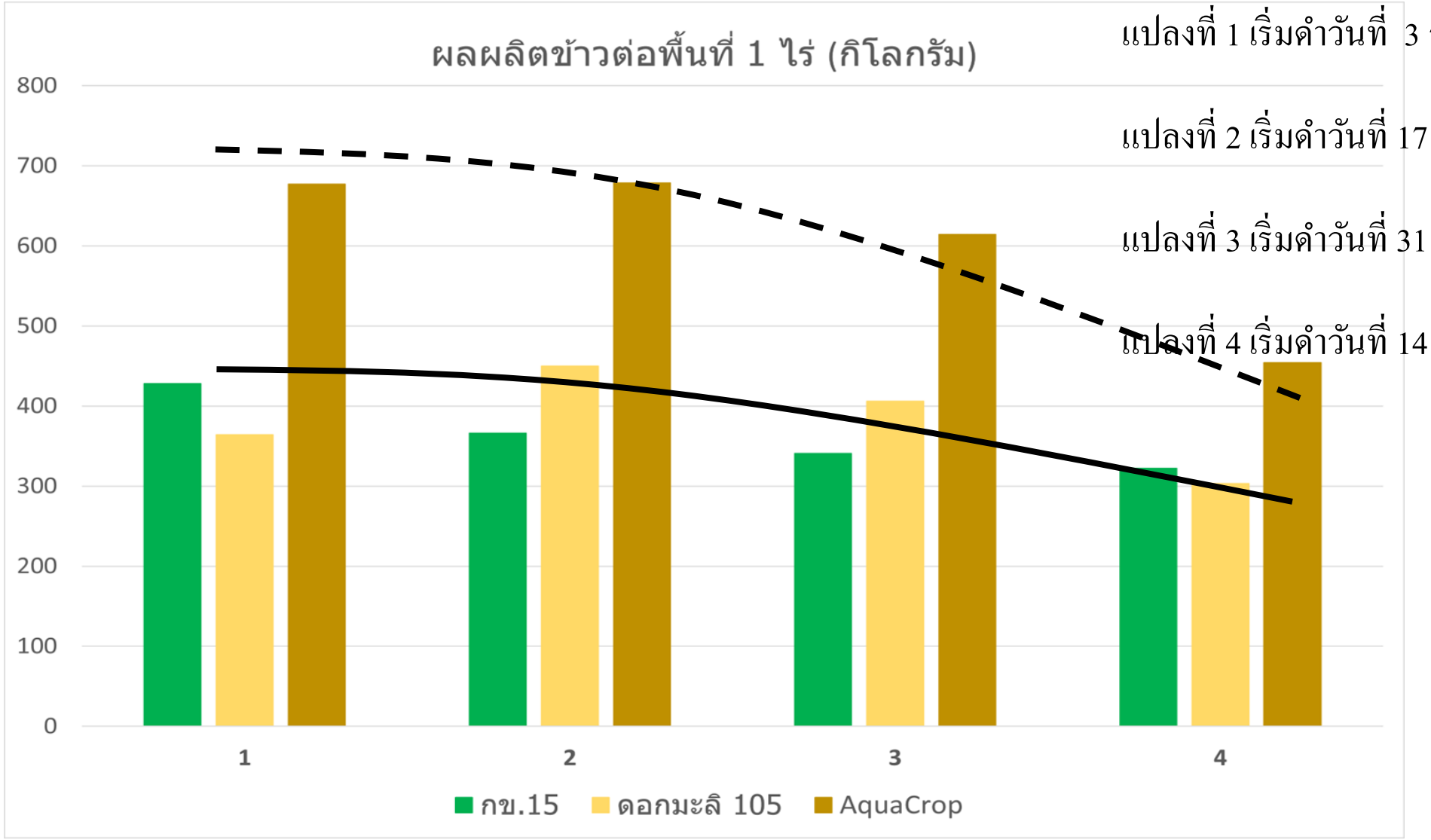

แปลงที่ 1 เริ่มดำวันที่ 3 ก.ค. เก็บเกี่ยว 16 พ.ย. 64

แปลงที่ 2 เริ่มดำวันที่ 17 ก.ค. เก็บเกี่ยว 20 พ.ย. 64

แปลงที่ 3 เริ่มดำวันที่ 31 ก.ค. เก็บเกี่ยว 28 พ.ย. 64

แปลงที่ 4 เริ่มดำวันที่ 14 ส.ค. เก็บเกี่ยว 12 ธ.ค. 64

การบริการด้านภูมิอากาศเชิงรุก เพื่อลดการปลดปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ภูมิอากาศภาคสนาม (CFS-GCF-GIZ): โครงการเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ

GCF Thailand: Strengthening climate-smart rice farming in Thailand

Upscaling Thai Rice NAMA and TMD Climate Field School

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

GREEN CLIMATE FUND

Project Rationale

Rice is a critical **contributor to GHG emissions**

- Agriculture: second largest emitting sector after energy in Thailand
- Biggest driver: CH4 emissions (methane)

Rice Cultivation
26,639.52 GgCO2eq
51.07% of Agricultural Emissions

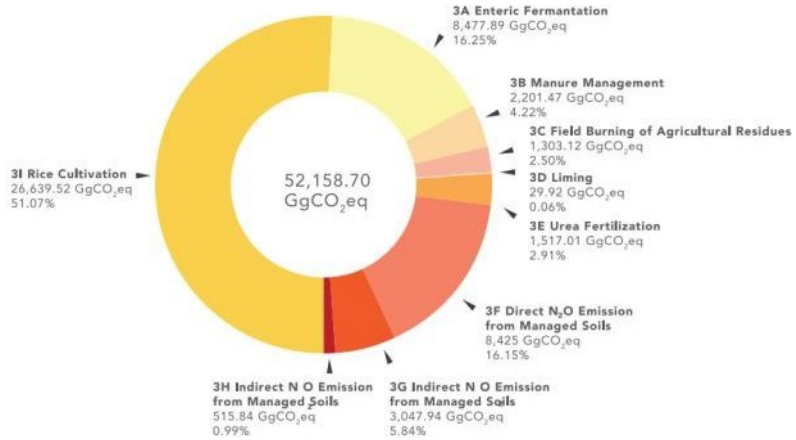

Figure 2-6: GHG emissions in Agriculture sector 2016

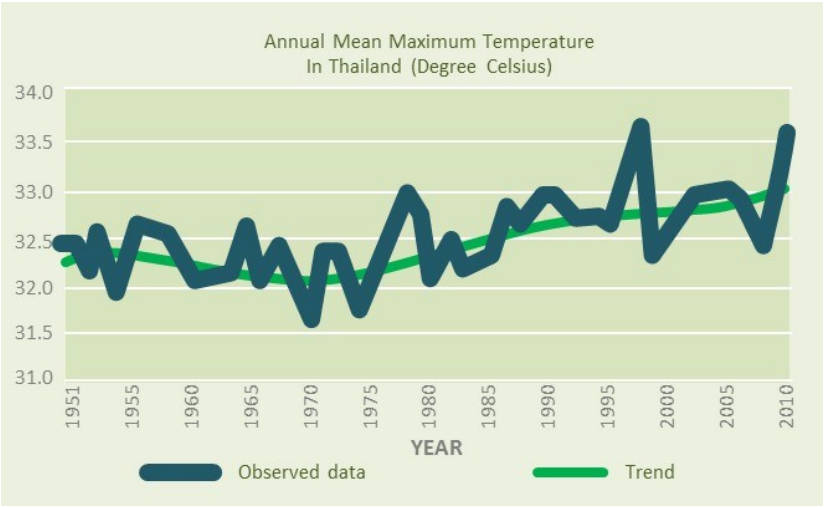

Climate change will lead to changing weather patterns and temperature in Thailand. The rice sector has a high vulnerability to these changes.

- Increased number of **hot days** above 35°C.
  - High temperature induces sterility and reduces the number of grains
- **Dry seasons** will get drier, **wet seasons** will get wetter
  - Water management will be crucial

Climate Change impacts in Thailand (Climate Exposure Index)

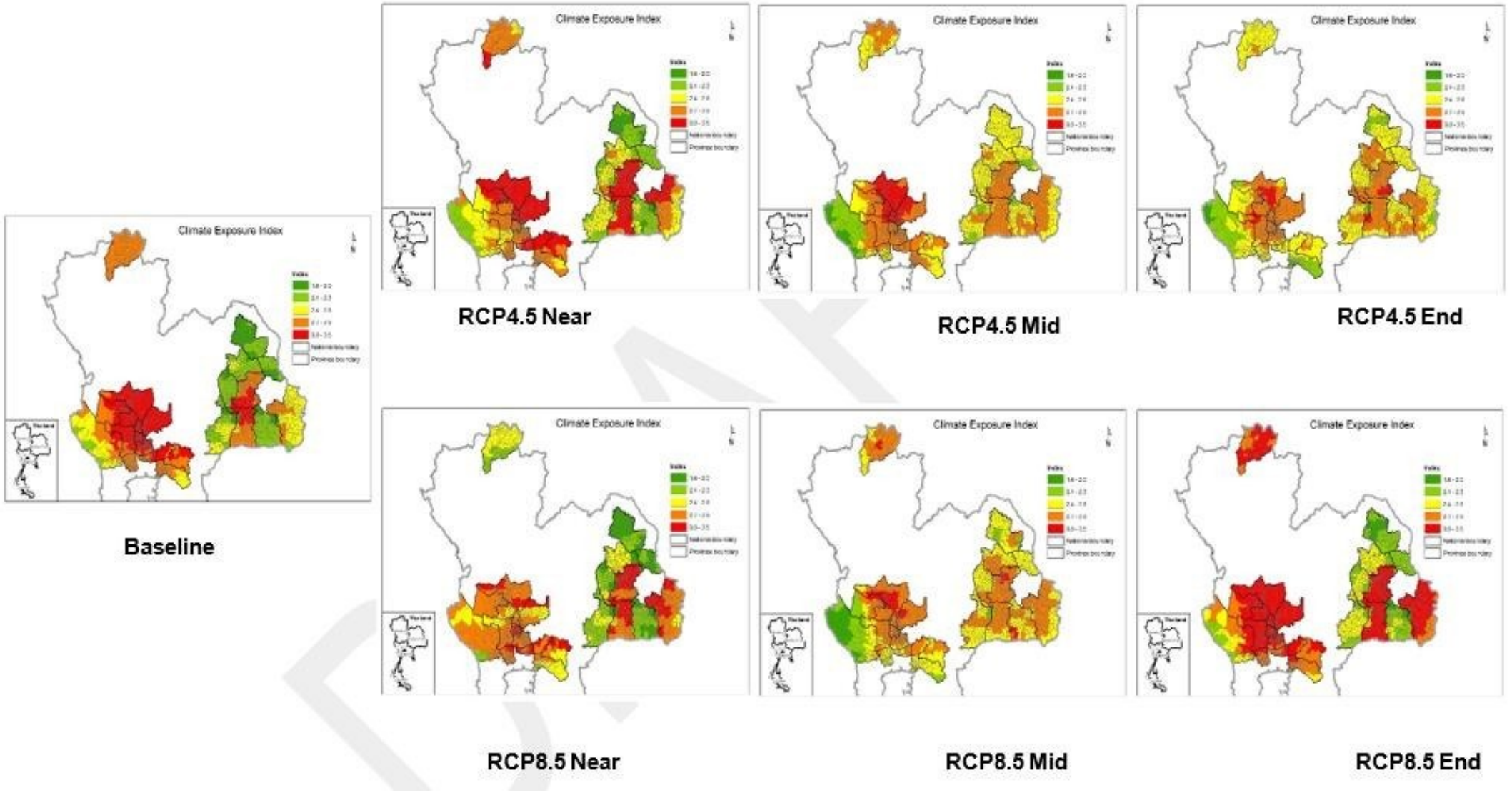

Source: IRRI CRVA (2021)

โครงการเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ
(Strengthening Climate-Smart Rice Farming Project)

ความเป็นมา

ข้าวคืออาหารหลักของประชากรมากกว่า ๓.๕ ล้านคนทั่วโลก โดยประเทศไทยถือเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับที่ ๒ ของโลก และมีพื้นที่ปลูกข้าวมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่เพาะปลูกในประเทศ สามารถสร้างงานให้เกษตรกรมากกว่า ๑๘ ล้านราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของจำนวนประชากรในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การทำนาปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas) สูงถึงร้อยละ ๕๕ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรทั้งหมด หรือประมาณร้อยละ ๘ ของอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศไทย[๑] ซึ่งการศึกษาในเขตชลประทานพบว่า วิธีการขังน้ำซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมทำให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทน (CH_4) ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนมากกว่าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ถึง ๒๘ เท่า และจากการจัดลำดับประเทศที่มีความเปราะบางสูงสุดต่อผลกระทบ ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ใน ๓๐ ปีข้างหน้า[๒] ประเทศไทยถือเป็น ๑ ใน ๑๖ ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงสุด และจากการเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกิดภัยแล้งและน้ำท่วมที่มีความถี่และรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้คุณภาพและผลผลิตทางการเกษตรลดลง รวมถึงความผกผันและการสูญเสียรายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น อันเกิดจากความเสียหายในการเพาะปลูก[๓]

สนับสนุนโดย

งบประมาณภายใน GIZ ที่จัดสรรสำหรับการเตรียมการและดำเนินโครงการฯ ผ่าน**กระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี**

พื้นที่และเป้าหมายของโครงการ

ภายใต้การดำเนินการของโครงการตลอดทั้ง ๕ ปี คาดว่าจะสามารถเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน (sustainable livelihoods) และลดความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเกษตรกรชาวนารายย่อยจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ครัวเรือน ในพื้นที่เป้าหมายของโครงการทั้ง ๑๕ จังหวัด ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และที่ราบลุ่มภาคกลาง ได้แก่ เชียงราย อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ ชัยนาท อ่างทอง ปทุมธานี สิงห์บุรี อยุธยา สุพรรณบุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ และ ลพบุรี ผ่านการสร้างความร่วมมือและการดำเนินการที่แข็งแกร่งและมีประสบการณ์ของโครงการเดิมในพื้นที่เป้าหมายข้างต้น เช่น โครงการ Thai Rice NAMA โครงการริเริ่มข้าวที่ดีขึ้นแห่งเอเชีย (BRIA) แผนงานความร่วมมือไทย-เยอรมันด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ โครงการสนับสนุนการเตรียม ความพร้อมสำหรับกองทุนภูมิอากาศสีเขียวต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้การเลือกพื้นที่เป้าหมายข้างต้นนั้นมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกตามตารางด้านล่าง ดังนี้

พื้นที่	ความเสี่ยงและความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสถาพภูมิอากาศ	ความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงตลาด	การต่อยอดความร่วมมือที่มีอยู่
ที่ราบภาคกลาง ● ๖ จังหวัดภายใต้โครงการ Thai Rice NAMA: CAPSAS		● สายพันธุ์ข้าวในพื้นที่: กข๔๓ กข๘๑ และ กข๕๗	โครงการในพื้นที่: ● Thai Rice NAMA

TMD Climate Center

Thai Meteorological Department

ภารกิจของกรมอุตุนิยมวิทยาในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริการด้านภูมิอากาศภาคเกษตรเพื่อการปรับตัวและลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ